Çocuklar ve Gençler için Kat?l?m Ortam? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Çocuklar ve Gençler için Kat?l?m Ortam? Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=18985

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Çocuklar ve Gençler için Kat?l?m Ortam? Ölçe?i (ÇGKÖO), orijinal ad? **Participation and Environment Measure for Children and Youth (PEM-CY)** olan envanterin Türkçe diline kültürel ve dilsel olarak uyarlanm?? versiyonudur. Bu ölçek, çocuklar?n ve gençlerin günlük ya?am aktivitelerine kat?l?m düzeylerini ve bu kat?l?m? etkileyen çevresel faktörleri sistematik olarak de?erlendirmek amac?yla geli?tirilmi?tir.

Ölçe?in Türkçe versiyonunun **psikometrik özelliklerinin** incelenmesi ve geçerlik/güvenirlik kan?tlar?n?n sunulmas?, 2020 y?l?nda Kaya Kara, Turker, Kara ve Yardimci-Lokmanoglu taraf?ndan yay?mlanan kapsaml? bir çal??ma ile gerçekle?tirilmi?tir. Bu uyarlama çal??mas?, ÇGKÖO'nun Türk kültürü ba?lam?nda güvenilir ve geçerli bir araç olarak kullan?labilece?ini göstermi?tir.

Anahtar Kelimeler

Kat?l?m, Çevresel Faktörler, Çocuk Geli?imi, Gençlik, **PEM-CY**, Uyarlama, Psikometrik Özellikler, ??levsellik.

Yazarlar

Kaya Kara, O., Turker, D., Kara, K., Yardimci-Lokmanoglu, B.N.

Amaç

Ölçe?in temel amac?, çocuklar?n ve gençlerin ev, okul ve toplum gibi farkl? ortamlardaki günlük ya?am aktivitelerine ne s?kl?kta ve ne düzeyde kat?ld?klar?n? de?erlendirmektir. Ayr?ca, bu kat?l?m düzeylerini destekleyen veya k?s?tlayan **çevresel faktörlerin** alg?lanmas?n? ölçmeyi hedefler.

Türkçe uyarlama çal??mas?n?n özel amac?, orijinal PEM-CY ölçe?inin dilsel e?de?erli?ini sa?lamak ve Türk popülasyonunda geçerli ve güvenilir bir ölçüm arac? olarak kullan?labilece?ini bilimsel yöntemlerle kan?tlamakt?r. Bu sayede, Türkiye'deki klinik ve ara?t?rma ortamlar?nda çocuklar?n i?levselli?i ve kat?l?m? objektif olarak incelenebilecektir.

Yap?

Çocuklar ve Gençler için Kat?l?m Ortam? Ölçe?i, Uluslararas? ??levsellik, Yetiyitimi ve Sa?l?k S?n?fland?rmas? (ICF) çerçevesiyle uyumlu olarak, **kat?l?m** (participation) ve çevre (environment) olmak üzere iki ana psikolojik yap?y? ölçmektedir. Kat?l?m, bireyin aktivitelere dahil olma s?kl??? ve bu aktivitelere ne kadar dahil olmak istedi?i gibi boyutlar? içerir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ölçek, üç temel ortamdaki (Ev Ortam?, Okul/Kre? Ortam? ve Toplum Ortam?) kat?l?m? ve çevresel destek/engelleyicileri ayr? ayr? de?erlendirir. Çevresel faktörler, fiziksel çevre, sosyal destek ve tutumsal engeller gibi geni? bir yelpazeyi kapsar ve çocu?un kat?l?m?n? do?rudan etkileyen d?? etmenleri ölçer.

Geçerlik

Ölçe?in Türkçe versiyonunun geçerlik çal??malar?, Kaya Kara ve arkada?lar? (2020) taraf?ndan yay?mlanan makalede detayl?ca sunulmu?tur. Bu çal??ma kapsam?nda **yap? geçerli?i** (construct validity) kan?tlar? incelenmi? ve ölçe?in teorik yap?s?n?n Türk örnekleminde de korundu?u do?rulanm??t?r. Ayr?ca, içerik geçerli?i için uzman görü?lerine ba?vurulmu? ve çeviri sürecinin kültürel uygunlu?u sa?lanm??t?r.

Geçerlik analizleri, ölçe?in alt boyutlar?n?n ilgili di?er i?levsellik ölçütleriyle beklenen yönde ili?kiler sergiledi?ini göstermi?tir. Bu bulgular, ÇGKÖO'nun gerçekten çocuklar?n kat?l?m?n? ve çevresel etkile?imlerini ölçtü?ünü desteklemektedir.

Güvenirlik

Türkçe uyarlama çal??mas?nda, ölçe?in güvenirlik (reliability) kan?tlar? iç tutarl?l?k (internal consistency) katsay?lar? ve muhtemelen test-tekrar test güvenirli?i ile de?erlendirilmi?tir. ?ç tutarl?l?k için hesaplanan Cronbach Alfa katsay?lar?, ölçe?in farkl? alt bölümlerinde yüksek ve tatmin edici düzeyde bulunmu?tur.

Yüksek iç tutarl?l?k katsay?lar?, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü göstermektedir. Bu **güvenirlik** verileri, ÇGKÖO'nun tekrarlanan ölçümlerde istikrarl? sonuçlar verebilen bir araç oldu?unu kan?tlamaktad?r.

Faktör Analizi

Kaya Kara ve arkada?lar? taraf?ndan yürütülen **psikometrik** analizlerde, ölçe?in çok boyutlu yap?s?n?n Türk popülasyonunda da geçerli olup olmad???n? test etmek amac?yla do?rulay?c? faktör analizi (CFA) teknikleri kullan?lm??t?r. Bu analizler, orijinal PEM-CY'nin öngördü?ü faktör yap?s?n?n (Ortam ve Kat?l?m boyutlar?) Türkçe versiyonunda da kabul edilebilir uyum indeksleri ile do?ruland???n? göstermi?tir.

Elde edilen faktör yükleri ve model uyum istatistikleri, ölçe?in teorik olarak belirlenmi? alt yap?lar?n?n ampirik olarak da desteklendi?ini ortaya koymu?tur. Bu, ölçe?in yap?sal bütünlü?ünü korudu?unun önemli bir kan?t?d?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ölçek Bilgileri

Test Type: Uyarlama (Adaptation)

Format: Çok boyutlu, ebeveyn veya bak?c? taraf?ndan doldurulan standart bir derecelendirme ölçe?i.

Language Available: Türkçe, ?ngilizce (Orijinal)

Population Group: Çocuklar ve Gençler

Age Group: Genellikle 5-17 ya? aras? çocuklar ve gençleri kapsar.

Population Details: Geli?imsel farkl?l?klar? olan veya olmayan geni? bir çocuk ve genç popülasyonunun kat?l?m ve çevre alg?lar?n? de?erlendirmek için uygundur.

Test Methodology: Üç ana ortamdaki (Ev, Okul, Toplum) kat?l?m s?kl???, kat?l?m düzeyi ve çevresel faktörlerin etkisi, Likert tipi seçenekler arac?l???yla sistematik olarak de?erlendirilir.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçe?in Türkçe uyarlama çal??mas? **2020** y?l?nda tamamlanm?? ve yay?mlanm??t?r. Ölçe?in kullan?m? için sorumlu yazar Özgün Kaya Kara ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir. Akademik ve ara?t?rma amaçl? kullan?mlarda ilgili makaleye at?f yap?lmas? zorunludur. Ticari kullan?m veya geni? ölçekli da??t?m için orijinal ölçek sahiplerinden izin al?nmas? gerekebilir.

Kaynaklar

Kaya Kara, O., Turker, D., Kara, K., & Yardimci-Lokmanoglu, B.N. (2020) Psychometric properties of theTurkish version of **Participation** and Environment Measure for Children and Youth. *Child Care Health Development,*1-12. https://doi.org/10.1111/cch.12801

Makalenin tam metnine a?a??daki vekil ba?lant? arac?l???yla da eri?im sa?lanabilir: 0310j0c4n-y-https-onlinelibrary-wiley-com.proxy2.marmara-elibrary.com

Sorumlu Yazar ?leti?im: ozgun_kaya@yahoo.com

Ölçe?in orijinal PDF dosyas? burada indirilebilir: cocuklar-ve-gencler-icin-katilim-ortami-olcegi-toad.pdf

Çocuklar ve Gençler için Kat?l?m Ortam? Ölçe?i Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not

ARABPSYCHOLOGY.COM

be changed in any way.

Ölçek maddeleri, telif haklar? ve gizlilik anla?malar? nedeniyle bu alanda aç?kça sunulmamaktad?r. Maddelerin içeri?i ve derecelendirme yap?s? için yukar?da belirtilen akademik kaynaklara ve PDF ba?lant?s?na ba?vurulmas? gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM